

Putnički saobraćaj morem u nastupajućoj turističkoj sezoni

Pero Kušelj

Vozni red Jadranske linijske plovidbe za 1958. godinu već je istaknut i sa njime smo već u poznati. Po tom redu predviđeno je i nekoliko novih pruga, ekspresnih, brzih i izletničkih, čime se potrebe — u prvom redu turističkog saobraćaja — znatno upotpunjuju u odnosu na proteklu godinu. Međutim još uvijek te potrebe nijesu u potpunosti zadovoljene, kako u odnosu na dosadašnju potražnju, tako naročito u odnosu na perspektive turističkog prometa ovog područja. Dubrovački kotar bez sumnje je u turističkom pogledu najinteresantnija oblast, za domaće a naročito strane turiste. Njegov internacionalni turistički karakter iz dana u dan raste. Upravo u vezi sa time postojeći vozni redovi ne mogu u potpunosti zadovoljiti i ovakve potrebe kakve su danas, a da ne govorimo o sutra i o onim pothvatima u pomorskom putničkom saobraćaju, koji bi sami po sebi izazvali veći interes i ponukali turiste da se više koriste pogodnostima udobnog i brzog putovanja u ove krajeve. Kada o tome na ovaj način govorimo, time ne želimo prigovarati nastojanjima i željama Jadranske linijske plovidbe za rješanjem ovih saobraćajnih pitanja. Želimo samo skrenuti opću pažnju na neke činjenice iz turističkog prometa našeg područja, koje mogu poslužiti za bolju ocjenu koristi turizma i turističkog prometa za zajednicu, kao i za pomoćnu orijentaciju u poduzimanju raznih pothvata.

Iz podatada kojima raspolaže Filijala Narodne banke u Dubrovniku o deviznom prilivu na području našeg kotara, mogu se već izvoditi neki zaključci i ocjene o učesću dubrovačkog područja u turističkom prometu naše zemlje. Do kraja studenog 1957. — prema tim podacima, — zabilježen je devizni priliv u visini od 295,610.572 deviznih dinara. Od toga na područje Dubrovnika i bliže

okolice otpada 289,003.104 dinara. Treba napomenuti da su ovo podaci o izravnom prilivu, neposredno ostvarenom na našem području. Dakle tu nijesu uračunati svi oni vidovi deviznog turističkog učesća, koji se ostvaruju na putu do našeg područja i na samom našem području, gdje inozemni turisti troše novac promijenjen u drugim mjestima. Isto tako tu ni iz daleka nijesu uračunati svi prihodi turističkih i ugostiteljskih privrednih organizacija, koje će svoja potraživanja u deviznom prometu ostvarivati narednih mjeseci. Pa ipak ovako sabrani podaci pokazuju nam, da se taj promet znatno povećao u odnosu na 1956. godinu, te da će dostići, a možda i preći onaj iz 1955. godine. Jasni je zaključak, da se devizni promet kroz turizam u našem području konstantno povećava.

Podaci o pomorskom putničkom saobraćaju također nas podržavaju u uvjerenju, da i na tom sektoru turistički promet iz dana u dan otvara nove perspektive, što treba — kako smo u početku naglasili — što prije i što više uzimati u obzir.

Kada se navede da je do kraja studenog 1957. godine kroz grušku luku prošlo 4.049 brodova u ukupnoj tonaži od 954.668 T, često ostaje nevidljivo, a ponekad svijesno ili nesvijesno neregistrirano, da se u tim podacima kriju i brojke veoma važne i simpatične za kretanje turističkog prometa. Jer naša luka ne živi samo od rudača i »mrtve« materije, njome se kreću na tisuće živih ljudi, koji također daju karakter i luci i gradu, U 11 mjeseci ove godine stiglo je brodovima u Grušku luku 231.610 a iz luke brodovima otputovalo 213.956 putnika. To znači da je u putničkom saobraćaju brodovima dnevno prevezeno u prosjeku 1220 putnika na dan, — (nije uračunat 12. mjesec) U odnosu na našu temu o pomorskom putničkom sa-

obraćaju i potrebi poboljšanja, interesantno je navesti da od ukupnog broja putnika na razdoblje od maja do septembra otpadaju skoro dvije trećine — 336.812 putnika. Dakle u tim mjesecima prosječni dnevni promet brodskim vezama iznosi 2201 putnik. Ako dodamo da ovdje nijesu uračunate iz-

letničke brodske pruge, zatim niz lokalnih pruga, te najposlije ostale luke našeg kotara u kojima se vrši ukrcaj i iskrcaj turista — onda možemo zaista ustvrditi da turistički promet na našem području pruža objektivne uvjete za povećanje pomorskog putničkog saobraćaja.